

Dosarul nr. 2r-568/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: V. Cupcea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Alexei Manole, reprezentat de avocatul Ion Modval,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Alexei Manole,

c o n s t a t ă:

La 20 octombrie 2014 Dumitru Chihai a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 1 916,23 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 9 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea lui Dumitru Chihai. S-a încasat de la Alexei Manole în beneficiul lui Dumitru Chihai prejudiciul material în mărime de 1 916, 23 de lei, prejudiciul moral în sumă de 2 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate. S-a încasat de la Alexei Manole în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250 de lei.

La 10 noiembrie 2017 Alexei Manole a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 9 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexei Manole, s-a obligat apelantul să depună apelul motivat și să achite taxa de stat în mărime de 187, 50 de lei, până la 6 februarie 2018. S-a stabilit ședința de judecată pentru 6 februarie 2018, ora 13:30.

La 1 februarie 2018 Alexei Manole a înregistrat o cerere, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei, din motive de sănătate. Concomitent, apelantul a

anexat ordinul de încasare a numerarului nr. ONON-F100 din 30 ianuarie 2018 în sumă de 187,50 de lei.

Prin încheierea din 6 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la cererea apelantului Alexei Manole, s-a prelungit termenul de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, și anume pentru depunerea apelului motivat până la următoarea ședință de judecată – 27 februarie 2018, ora 13:30.

La 23 februarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Alexei Manole a expediat telegrama în adresa Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din motivul intervenției chirurgicale la ochi.

Prin încheierea din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexei Manole, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel privind prezentarea apelului motivat, cuprinse în încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

La 26 aprilie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Alexei Manole a depus recurs nemotivat împotriva încheierii din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 5 iulie 2018 Alexei Manole, reprezentat de avocatul Ion Modval a depus recurs suplimentar împotriva încheierii din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că din motive ce nu depind de voința sa, și anume din cauza problemelor de sănătate s-a aflat în imposibilitate să se prezinte la ședința fixată în instanța de apel și nici nu a putut depune apelul motivat.

Recurentul a afirmat că este o persoană în etate, iar potrivit informației eliberate de Centru de Sănătate nr. 2 Orhei din 13 iunie 2018 în perioada septembrie 2017 – martie 2018 a urmat mai multe tratamente medicale atât în mod staționar, cât și ambulatoriu, ceea ce demonstrează faptul că s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta la ședințele fixate de instanța de apel.

A mai reiterat că la 26 februarie 2018 Alexei Manole a depus o cerere în instanța de apel, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din motive de boală, iar respingerea acesteia îi încalcă dreptul de acces la justiție.

Alexei Manole, reprezentat de avocatul Ion Modval a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel spre examinare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 27 februarie 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 23 aprilie 2018 (f. d. 91)

Astfel, recursul declarat la 26 aprilie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 365 alin. (1) lit. d), (4) Cod de procedură civilă prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

După cum denotă actele cauzei, Alexei Manole a depus apel nemotivat la 10 noiembrie 2017 împotriva hotărârii din 9 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f. d. 59).

Ca urmare, prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexei Manole, s-a obligat apelantul să depună apelul motivat și să achite taxa de stat în mărime de 187, 50 de lei, până la 6 februarie 2018. S-a stabilit ședința de judecată pentru 6 februarie 2018, ora 13:30 (f. d. 67 - 568).

La caz se atestă că, copia încheierii din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților, fiind recepționată contra-semnătură de Alexei Manole la 29 decembrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 70).

Ulterior, la 1 februarie 2018 Alexei Manole a înregistrat o cerere, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei, din motive de sănătate. Concomitent, apelantul a anexat ordinul de încasare a numerarului nr. ONON-F100 din 30 ianuarie 2018 în sumă de 187,50 de lei (f. d. 73).

Iar, prin încheierea din 6 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la cererea apelantului Alexei Manole, s-a prelungit termenul de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, și anume pentru depunerea apelului motivat până la următoarea ședință de judecată – 27 februarie 2018, ora 13:30 (f. d. 76 – 77).

Prin urmare, termenul instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat a expirat la 27 februarie 2018.

Neajunsurile nominalizate nu au fost înlăturate de către apelant în termenul stabilit de instanță, respectiv, prin încheierea din 27 februarie 2018, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de Alexei Manole (f. d. 82 - 85).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Alexei Manole, în termenul acordat nu a depus cererea de apel motivată, solicitând totodată și prelungirea termenului de procedură acordat, din motiv că a avut o intervenție chirurgicală la ochi și s-a aflat în imposibilitate de a înlătura neajunsurile în termenul acordat de instanță.

În conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură (în vigoare la data emiterii încheierii contestate).

Urmează a fi notat că, prelungirea termenului de procedură reprezintă prerogativa instanței de judecată, condiționată de temeinicia motivelor care au dus la omiterea termenului și probele prezentate în acest sens.

Raportând norma sus-citată la circumstanțele speței, instanța de recurs remarcă că instanța de apel, prin încheierea din 6 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la cererea apelantului Alexei Manole, a prelungit termenul de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, și anume pentru depunerea apelului motivat până la următoarea ședință de judecată – 27 februarie 2018.

Astfel, invocarea lui Alexei Manole, precum că a avut o intervenție chirurgicală la ochi, motiv din care s-a aflat în imposibilitate de a îndeplini indicațiile instanței de apel, nu poate constitui temei de prelungire repetată a termenului de procedură omis.

Mai mult că, prin decizia din 21 decembrie 2017 nr. 2026/ACC a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, a fost admisă cererea lui Alexei Manole de acordare a asistenței juridice calificate garantată de stat și a fost desemnat avocatul Ion Modval (f. d. 115).

Prin urmare, fiind desemnat avocatul Ion Modval în vederea acordării beneficiarului asistenței juridice calificate încă din 21 decembrie 2017, a avut timp suficient pentru a îndeplini indicațiile impuse prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, și anume de a depune apelul motivat.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că apelantul, în calitate de pârât avea obligația de a întreprinde toate măsurile pentru a executa indicațiile stabilite în încheierea instanței de apel din 18 decembrie 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, era obligat de a depune apelul motivat până la 6 februarie 2018, și ulterior termenul fiind prelungit până la 27 februarie 2018, însă Alexei Manole nu și-a exercitat dreptul procedural în termenul stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că, Alexei Manole fiind conștient că a depus încă la 10 noiembrie 2017 doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11

septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Totodată în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, instanța de recurs remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului Alexei Manole de a întocmi apelul în conformitate cu cerințele art. 364, art. 365 Cod de procedură civilă, aceasta este necesar într-o societate democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar cerințele impuse apelantului prin încheierea din 18 decembrie 2017 nefiind disproportionale în raport cu acest scop.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul Alexei Manole nu a prezentat cererea de apel motivată, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Sub acest aspect, sunt lipsite de temei și alte critici aduse în susținerea cererii de recurs, sau, cele constatate indică incontestabil la faptul că Alexei Manole în termenul acordat de instanță, adică până la 27 februarie 2018, nu a îndeplinit actele de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de respinge recursul și de a menține încheierea din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Alexei Manole, reprezentat de avocatul Ion Modval.

Se menține încheierea din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva